

N

N	simbolul chimic pentru azot.
Na.	simbolul chimic pentru sodiu.
n; 2n; 3n	simboluri care indică: numărul haploid sau gametic de cromozomi (n); numărul diploid, somatic sau zigotic de cromozomi (2n); numărul endospermic de cromozomi (3n), rezultat din unirea nucleului de fuziune, 2n, cu o spermă, n.
NABOTH	mici chisturi formate de glandele mucipare obstruate, din mucoasa colului uterin.
NaCl	formulă chimică pentru clorura de sodiu.
NAEGELI	formă particulară de leucemie acută, care se poate instala la toate vârstele.
NAKAYAMA (APARAT)	dispozitiv comportând inele de diferite calibre, ce servesc la anastomoza fără sutură a vaselor mici.
NANISM	(gr. <i>nanos - pitic</i>), sin. microsomie, nanosomie; popular: piticism, hipotrofie staturală și ponderală, însoțită sau nu de infantilism.
NANOGRAM	unitate de măsură egală cu a milioana parte dintr-un miligram, simbol: ng.
NANOMETRU	unitate de lungime egală cu o milionime de milimetru, simbol nm.
NARĂ	orificiu care permite fosei nazale să comunice cu exteriorul.
NARCISISM	1. în limbaj curent, atenție excesivă acordată pentru sine, pentru propriul corp; 2. în psihanaliză, dragostea unui individ pentru propria persoană, considerată de către Freud ca sursă primordială a energiei sexuale și care se traduce prin căutarea la altul a reflectării sinelui.
NARCOLEPSIE	manifestare morbidă care survine în crize repetate de durată variabilă caracterizate printr-o nevoie impetuoasă de somn.
NARCOMANIE	tendință irezistibilă de a-și administra substanțe cu efect narcotic.
NARCOTIC	(gr. <i>narcos –adormit, amețit</i>); care produce narcoză.
NARCOLEPTANALGEZIE	administrarea pe cale intravenoasă a unui sedativ sau a unui somnifer ușor, înaintea unei explorări instrumentale pentru a atenua sau chiar a suprima senzațiile dezagreabile și inconfortul produs.
NARCOZĂ	(gr. <i>narke -somm</i>), anestezie generală.
NARINĂ	(lat. <i>naris -nas</i>), termen utilizat pentru definirea deschiderii anterioare, de comunicare cu exteriorul a cavităților nazale.
NASAL ABORAL (NERV)	ramură detașată din nervul maxilar al trigemenului trecând prin gaura nazală a hiatusului pentru a se distribui pituitarei.
NASAL ABORALĂ (ARTERA)	colaterală a arterei maxilare (interne) la nivelul hiatusului maxilar pătrunzând în cavitatea nazală, pentru a se distribui mucoasei de pe septumul nazal și peretele lateral al cavității nazale.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I.*

NASTIE	(gr. <i>nastos - apăsare</i>), mișcare, la plante, provocată de un stimul din mediu, dar care este independentă de direcția stimulului; mișcările nastice sunt determinate de o anumită temperatură: deschiderea rapidă sau într-un anumit moment a florilor de lalea, păpădie, regina nopții; excitanții din mediu provoacă și schimbarea în cursul nopții a poziției frunzelor la leguminoase, iar lovirea sau scuturarea provoacă la <i>Mimosa pudica</i> aplecarea frunzelor; în prezența unei insecte la planta carnivoră <i>Dionea</i> are loc strângerea frunzelor în formă de capcană.
NAȘTERE	termenul se folosește în biologie pentru a indica apariția unui nou născut; în fiziologie indică apariția unui corp organizat care n-a existat până atunci; în anatomie arată baza de pornire, de detașare a unei formațiuni, din alta principală.
NATAL	care se referă la naștere.
NATRIURIE	eliminarea sodiului în urină.
NATREMIE	concentrația sodiului din sânge. normal: 320-340 mg% (136-142 meq/l).
NAUPATIE	dezechilibru vagotonic provocat de transportul animalelor cu vaporul, autovehiculele etc., condiționând slăbirea, scăderea producției etc.
NAUPLIUS	stadiu primitiv, larvar, caracteristic crustaceelor, corpul acestei larve este oval, nesegmentat și neîmpărțit în regiuni; dintre apendice are numai 3 perechi, care se vor transforma în antenule, antene și mandibule.
NAVICULAR	în formă de navă sau de nacelă.
NĂPÂRLIRE	<ol style="list-style-type: none">1. termen general prin care se definește procesul fiziologic, sub control endocrin, de cădere și înlocuire simultană a învelișului pilos la animale acoperite cu păr sau cu lână foarte groasă, trecând prin cele patru faze: anageneză, catageneză, teleogeneză, metageneză;2. la păsări se schimbă total sau parțial penele vechi cu altele noi, într-o ordine și o durată caracteristice speciei, rasei, individului precum și condițiilor de mediu.
NECESARUL DE AER	cantitatea de aer ce trebuie introdusă în și evacuată din adăpost, pe oră și pe cap de animal; se poate calcula pe baza cantităților de bioxid de carbon, umiditate, căldură.
NECESARUL DE SUBSTANȚE NUTRITIVE	cerințele calitative și cantitative ale diferitelor specii și categorii de animale domestice pentru diferite grupe de substanțe nutritive (energie digestibilă, proteine digestibile, vitamine, săruri minerale etc).
NECROBACILOZĂ	termen definind orice boală provocată de <i>Spherophorus necrophorus</i> .
NECROBACTERIUM	gen de bacterii polimorfe, anaerobe, gram negative; specia mai importantă este <i>Necrobacterium necrophorum</i> , ce determină panarițiu, omfalite, complicații ale plăgilor etc.
NECROBIOZĂ	<ol style="list-style-type: none">1. moartea celulelor într-un țesut viu;2. zonă de necroză într-un țesut, rezultat al unei degenerescențe; stadiu prenecrotic.
NECROFAG	(gr. <i>nekros -cadavru</i> ;; <i>phagein -a mânca</i>) –despre unele animale, care se hrănesc cu cadavre (ex. larvele unor insecte, hienele etc.).
NECROPATIE	(gr. <i>nekros -moarte, cadavru; pathos -boală, afecțiune</i>), stare sau predispoziție organică, antrenând necroza succesivă în diverse zone, organe etc.
NECROPSIE	sin. cu autopsie. Termenul de autopsie este propriu doar pentru specia moartă; necropsia este valabilă (cercetarea cadavrului) la orice specie.
NECROZAT	care este afectat de necroză.
NECROZA DIFUZĂ A FICATULUI	degenerescență hepatică difuză, ce progresează rapid spre necroză și coafectarea altor parenchime, determinată de factorii de natură diferită, care acționează brutal; alături de leziuni, boala se manifestă și prin semne generale grave.

NECROZA PIELII	modificarea țesuturilor pielii pe fondul unei rosături și ca urmare a unei presiuni puternice provocate de harnașament pe corpul animalelor, mai ales în cazul celor slabe și cu proeminențele osoase evidente.
NECROZA SPLINEI	boală produsă după obstrucția vaselor splenice sau prin degenerare de altă natură; se manifestă prin semne clinice incerte și diferite.
NECROZĂ	1. în anatomia patologică, distrugerea unui teritoriu tisular; 2. noțiune electrocardiografică, referitoare la prezența unui infarct actual sau cicatrizat.
NECROZOOSPERMIE	ejacularea de spermatozoizi morți.
NECTAR	substanță dulce, secretată de glandele (nectarii) situate în floarea angiospermelor; are rolul de a atrage insectele polenizatoare.
NECTON	animale înotătoare, din zona pelagică a oceanelor, mărilor și lacurilor.
NEDEPOLARIZAT	vezi „depolarizant“.
NEDIFERENȚIAT	se spune despre o celulă sau un țesut care păstrează caractere embrionare, nu prezintă nici o tendință de diferențiere și care, din acest motiv, nu poate fi situat într-o categorie determinată.
NEFELION	pată superficială care nu este complet opacă, situată pe cornee.
NEFRALGIE	durere renală.
NEFRECTOMIE	ablație chirurgicală a rinichiului.
NEFRIDIE	(gr. <i>nephros</i> - <i>rinichi</i>), organ excretor prezent la numeroase animale nevertebrate (platelminți, rotifere, anelide, larva unor moluște, precum și la amphioxus); constă dintr-un tub de origine ecto-mezodermică care este închis proximal de celule cu flamură vibratilă (protonefridii) sau se deschide printr-o pâlnie (metanefridii) în cavitatea generală (celom), iar celălalt capăt conduce la exterior excrețiile sau gameții.
NEFRITĂ	denumire utilizată în trecut pentru desemnarea unei afecțiuni renale bilaterale, acute sau cronice de natură inflamatorie sau degenerativă, în prezent este folosită numai referitor la nefropatiile interstițiale.
NEFROANGIOSCLEROZĂ	scleroza arteriolelor renale, corelată cu hipertensiune arterială; se manifestă prin insuficiență renală.
NEFROBLASTOM	adenosarcom renal cu celule de tip embrionar, tumoră deosebit de malignă, ce survine aproape exclusiv la copil.
NEFROCALCINOZĂ	afecțiune renală caracterizată prin precipitate de calciu difuze în parenchimul renal.
NEFROGEN	1. având posibilitate de a reface țesutul renal; 2. de origine renală.
NEFROGRAFIE	examen radiologic al rinichiului, după opacifierea parenchimului renal prin urografie intravenoasă sau prin arteriografie renală.
NEFROLITOTOMIE	extracția calculilor din bazineț și calice după degajarea, exteriorizarea și incizia rinichiului.
NEFROLOGIE	ramură a medicinei care are ca obiect studiul rinichilor și tratamentul bolilor renale.
NEFROLITIAZĂ	condiție patologică aparent benignă dar cu potențial distructiv renal grav caracterizată prin formarea de calculi în aparatul urinar ca urmare a unor tulburări generale sau locale care modifică starea fizico-chimică a urinei.
NEFRON	unitate structurală și funcțională a rinichiului la vertebrate, alcătuită din două elemente: corpuscul Malpighi (care constă din capsulă Bowman și glomerul) și tub urinifer.
NEFROPATIE	generic –boală ce afectează rinichiul.
NEFROPEXIE	repunerea și fixarea în poziție normală a unui rinichi ptozat.

NEFROPLASTIE	orice tehnică operatorie care urmărește să redeva rinichiului, după rezecție parțială, forma sa compactă.
NEFROPTOZĂ	motilitatea anormală și coborârea rinichiului, cauzată de relaxarea mijloacelor sale de susținere.
NEFRORAGIE	hemoragie renală.
NEFROSCLEROZĂ	termen practic părăsit, înlocuit cu nefroangioscleroză.
NEFROTOMIE	incizia rinichiului.
NEFROZĂ	denumire utilizată în trecut pentru desemnarea bolilor renale; în prezent termen secundar pentru a preciza caracterul degenerativ al unor nefropatii predominant glomerulare (glomerulonefroze).
NEG	tumoare mică, rotundă, nedureroasă, care apare pe piele datorită unei hipertrofii a papilelor pielii.
NEGATIV	peliculă sau placă fotografică pe care porțiunile luminoase apar întunecate, iar cele întunecate apar transparente.4
NEGATOSCOP	ecran translucid, prevăzut cu un dispozitiv de luminat, ce servește la examinarea prin transparență a clișeele radiografice.
NEGRI (CORPUSCULI)	sin. <i>corpusculi Babeș-Negri</i> –corpusculii intracitoplasmatici oxifili, structurați, abundenți în celulele piramidale din cornul lui Amon, bulb olfactiv, celule Bety din creier etc., la animalele moarte de turbare.
NEISSERIA	gen de bacterii aerobe sau anaerobe din familia <i>Neisseriaceae</i> , de formă cocoidă, dispuse în perechi gram negative.
NELATON (SONDA)	sondă flexibilă, de cauciuc, cu un șanț longitudinal, având la un capăt o umflătură conică, lângă care se află o mică deschizătură ovală, se folosește pentru sondajul vezical.
NELSON (SEGMENT)	segment apical al lobului pulmonar inferior.
NELSON (TESTUL)	reacție serologică specifică pentru diagnosticul sifilisului, bazată pe activitatea serului sau lichidului cefalorahidian specific de a imobiliza treponemele, cu mobilitate normală păstrată într-un mediu de conservare.
NEMATHELMINȚI	viermi din subîncrângătura <i>Nemathelminthes</i> , prevăzuți cu un tub digestiv complet. au sexe separate; în timpul creșterii larvele lor năpârlesc de mai multe ori.
NEMATODE	clasă (<i>Nematoda</i>) din încrângătura viermilor nemathelminți, cu corpul filiform, lung, cilindric și nesegmentat, de mărime variată, de dimensiuni microscopice până la zeci de centimetri; nematodele pot fi paraziți la animale și om, care se înmulțesc sexuat.precum și la plante, pe care le pot afecta direct sau indirect, ca vectori ai unor boli virotice.
NEOARTROZĂ	(gr. <i>neos – nou, arthros - articulație</i>), articulație artificială creată chirurgical.
NEOCOTIL	proteză din material sintetic pentru cavitatea cotiloidă a osului iliac.
NEODARVINISM	teorie sintetică axată pe darvinism și pe cuceririle geneticii care explică evoluția lumii organice pe baza mutațiilor și selecției naturale (eliminând ideea despre variația continuă și despre ereditatea caracterelor dobândite).
NEOFORMAȚIE	1. formație de țesut nou într-unul deja diferențiat; 2. în limbaj clinic, tumoră.
NEOLAMARCKISM	teorie rezultată din exagerarea unor aspecte ale teoriei lui Lamarck, în special a ideilor despre tendințele interne, a eredității caracterelor dobândite, a adaptării directe și adecvate la condițiile de mediu.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I.*

NEOLITIC	perioadă din istoria omenirii care urmează paleoliticului; în neolitic omul a produs unelte și arme din piatră șlefuită, a crescut animale domestice, a cultivat plante, s-a dezvoltat meșteșugăritul casnic; începe în urmă cu circa 15.000-10.000 de ani în Orientul Apropiat, după care s-a răspândit în restul Lumii Vechi.
NEOMICINĂ	antibiotic cu spectru larg, din grupul streptomicinei, folosit per os, împotriva germenilor patogeni din gastroenterite sau local, în tratamentul plăgilor infectate.
NEOMOGEN	se spune câteodată, în radiologie, despre structura unui os care prezintă plaje clare și plaje întunecate.
NEONATAL	care se referă la nou-născut; perioada neonatală cuprinde primele 28 de zile după naștere.
NEOPLASM	tumoare malignă (cancer), caracterizată prin invazia țesuturilor învecinate.
NEOPLASTIE	reconstituirea unui țesut prin operații plastice.
NEOPLAZIE	formare de țesuturi noi în sensul unei heteroplazii; termenul se folosește pentru tumorile maligne.
NEOPTIL	puf embrionar.
NEOSTOMIE	formarea chirurgicală a unei deschideri artificiale la nivelul unui organ, al unei cavități sau al unui canal, astfel ca să poată comunica în exterior cu un alt organ.
NEOTENIE	fenomenul de persistență a stadiului larvar și de realizare a maturității sexuale și a reproducerii în acest stadiu timpuriu de dezvoltare; apariția caracteristicilor de adult la larvă.
NERESORBABIL	lichid sau gaz care nu poate fi preluat de către vasele limfatice sau sanguine.
NERITIC	organism; plantă sau animal care trăiește în zona mariană din apropierea țărmurilor, cu o adâncime de până la 200 de metri.
NERV	cordoan cilindric și albicios, care leagă un centru nervos de un organ; este constituit din axonii neuronilor ce alcătuiesc fibre nervoase grupate în fascicule.
NERVOS	<ol style="list-style-type: none">1. care se referă la nervi,2. în limbaj curent se zice despre un individ anormal de iritabil și emotiv sau având manifestări ce traduc această stare.
NERVOZITATE	în limbaj curent, stare emotivă de iritabilitate, neliniște, tensiune interioară.
NERVUL FRENIC	nervul frenic inervează numeroase organe, printre care și diafragma.
NERVUL VAG	<ol style="list-style-type: none">1. a zecea pereche de nervi cranieni, la vertebrate; la mamifere, îndeplinește funcții parasimpatice, inervând esofagul, stomacul, inima;2. sistemul nervos visceral accesoriu, la insecte.
NERVURĂ	fascicul libero-lemnos situat în limbul frunzelor.
NESEGREGARE	fenomen genetic pus în evidență pentru prima oară în 1913 de Bridges; constă dintr-o distribuție neregulată a cromozomilor omologi în meioza primară, datorită faptului că sinapsa cromozomilor omologi, care se realizează în zigonem, este așa de puternică încât cei doi cromozomi rămân lipiți și în fazele următoare, trecând împreună într-una din cele două celule fiice rezultate din meioza primară.
NEURAL	<ol style="list-style-type: none">1. care aparține sistemului nervos;2. canal care străzedează ectodermul embrionului, din pereții căruia ia naștere sistemul nervos.
NEURASTENIE	termen și concept perimat, dar încă folosit în limbaj curent, arătând o stare de mare oboseală, favorizată de surmenaj și însoțită de tulburări psihice, de tulburări funcționale și de dureri cu diferite localizări.
NEURECTOMIE	rezecția parțială a unui nerv.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I.*

NEURINOM	tumoră a nervilor, dezvoltată pornind de la celulele tecii lui Schwann.
NEUROBLAST	celulă nervoasă embrionară din care se va dezvolta celula nervoasă.
NEUROBLASTOM	tumoare formată din celule asemănătoare cu celulele embrionare nervoase (neuroblaste) și având ca loc de elecție sistemul nervos vegetativ și substanța medulară a suprarenalelor.
NEUROCRANIU	partea craniului care adăpostește creierul.
NEUROCRINIE	producerea de către celulele nervoase a unor substanțe care, deversate în sânge, acționează ca hormoni.
NEURODEPRESOR	orice medicament care reduce sau inhibă unele funcții ale sistemului nervos central.
NEURODERMATOZĂ	boală neinflamatorie, cutanată, consecutivă unor tulburări nervoase: zona zoster, alopecia neurovegetativă, dermatografismul etc.
NEURODERMITĂ	afecțiune cutanată foarte pruriginoasă, care se prezintă sub formă de plăci îngroșate, câteodată generalizată și complicată cu leziuni eczematoase.
NEUROELECTRICITATE	curent electric de mic voltaj generat de sistemul nervos.
NEUROENDOCRIN	care se referă la efectele exercitate asupra organismului de sistemul nervos și de glandele endocrine.
NEUROENDOCRINOLOGIE	studiul interrelațiilor structurale și funcționale dintre sistemul nervos și cel endocrin.
NEUROFIBRILĂ	fibrilă hialină fină, prezentă în număr mare în citoplasma celulei nervoase, în axon și în dendrite.
NEUROFIBROM	tumoră a nervilor, fie încapsulată – dacă este situată pe un trunchi nervos, fie difuză – dacă se formează pornind de la ramurile foarte fine din piele.
NEUROFIBROMATOZĂ	sin. cu boala <i>Recklinghausen</i> .
NEUROFIBROSARCOM	forma malignă a neurofibromului.
NEUROGEN	<ol style="list-style-type: none">1. determinat, generat de sistemul nervos;2. de origine nervoasă.
NEUROHORMON	substanță elaborată de celulele nervoase, acționând local sau la distanță, ca un mediator chimic, sau unul din produșii de secreție ai neurohipofizei.
NEUROHIPOFIZĂ	porțiunea neurală sau lobul posterior al hipofizei.
NEUROLEPTIC	sin. neuroplegic; medicament psihotrop cu efect sedativ, fără acțiune narcotică.
NEUROLITIC	care exercită o acțiune distructivă asupra substanței nervoase.
NEUROLIZĂ	<ol style="list-style-type: none">1. distrugerea sau dizolvarea substanței nervoase,2. intervenția chirurgicală pentru eliberarea unui nerv din aderențele sale patologice periferice,3. distrugerea unui nerv prin injecții cu alcool în nervul respectiv.
NEUROLOGIE	<ol style="list-style-type: none">1. (gr. <i>neuron</i> – <i>nerv</i>, <i>logos</i> - <i>știință</i>) ramură a anatomiei care studiază sistemul nervos;2. specialitate medicală care se ocupă cu studiul și patologia sistemului nervos.
NEUROMIOPATIE	orice afecțiune care interesează în același timp sistemul nervos și mușchii.
NEURON	unitate fundamentală, morfofuncțională, a țesutului nervos, este o celulă situată în centrul nervoși, de talie variabilă, de formă sferică, ovoidă sau poliedrică, prezintă o prelungire, întodeauna unică, axonul, și prelungiri protoplasmice inconstante și în număr variabil, dendrite.
NEURONAL	sin. neuronice; care se referă la neuroni.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R. T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I.*

NEURONI MOTORI	tip de neuroni ai căror axoni se termină în organele efectoare, din care cauză sunt denumiți și neuroni efectori; sunt de dimensiuni mari și multipolari și conduc influxul nervos de la sistemul nervos central la organele efectoare; neuronii motori intră în alcătuirea nervilor cranieni motori și a rădăcinilor anterioare a nervilor spinali.
NEUROPATIE	termen generic pentru afecțiunile sistemului nervos.
NEUROATOLOGIE	ramură a neurologiei care se ocupă cu studiul bolilor sistemului nervos.
NEUROPLASTIE	operație plastică vizând restabilirea continuității unui nerv lezat.
NEUROPLEGIC	sin. cu neuroleptic.
NEUROPTERE	ordin (<i>Neuroptera</i>) de insecte holometabole, caracterizate prin două perechi similare de aripi membranoase, cu nervațiunea bogată, în rețea, cu corpul moale; sunt prădătoare și răpitoare terestre, care se hrănesc cu diferite insecte și păienjeni mici etc., fiind folosite pentru agricultură.
NEURORETINITĂ	inflamație a nervului optic și a retinei.
NEUROSTIMULANT	medicament care excită sistemul nervos central. După tipul de acțiune există analeptice și psihotonice.
NEUROTOMIE	secțiunea unui nerv practică în general în nevralgii rebele. Se spune și nevrotomie.
NEUROTOXIC	care exercită o acțiune toxică asupra sistemului nervos.
NEUROTRANSMIȚĂTOR	sin. neuromediator.
NEUOTRIPSIE	operație ce constă din zdrobirea unui nerv.
NEUOTROP	se referă la toxine, germeni etc. cu afinitate pentru sistemul nervos.
NEURULĂ	stadiu postglandular în dezvoltarea embrionară a animalelor cordate, caracterizat prin diferențierea tubului neural, din care se va forma sistemul nervos central.
NEUROVEGETATIV	referitor la sistemul nervos vegetativ.
NEUTRALITATE TERMICĂ	<ol style="list-style-type: none">1. stare de confort termic a organismului animalelor homeoterme, determinată de o temperatură externă optimă în condițiile căreia, termogeneza și termoliza fiind echilibrate, mecanismele de termoreglare nu intervin, iar valoarea metabolismului este minimă;2. valoare sau zona în care organismul se găsește într-o stare de echilibru termic cu temperatura mediului înconjurător.
NEUTRALIZARE	<ol style="list-style-type: none">1. anularea efectelor exercitate de un agent oarecare, în special un agent nociv;2. adăugarea unei substanțe acide la o substanță bazică în soluție sau invers, obținându-se o substanță neutră;3. inactivarea unui antigen prin anticorpii specifici.
NEUTROFIL	<ol style="list-style-type: none">1. leucocit cu afinitate pentru coloranții neutri;2. apt pentru a trăi în mediu nici acid, nici alcalin.
NEUTROFILIE	<ol style="list-style-type: none">1. afinitatea unei celule sau țesut pentru coloranți neutri;2. creșterea numărului de granulocite neutrofile din sânge.
NEUTRON	particulă elementară, constituintă obișnuită al nucleilor atomici, eceptând nucleul de hidrogen normal și care are o sarcină electrică nulă.
NEUTROPENIE	reducerea proporției, respectiv a cifrei absolute, de granulocite neutrofile în circulația periferică sanguină.
NEUTRU	<ol style="list-style-type: none">1. se spune despre o substanță chimică sau o soluție care nu este nici acidă, nici bazică (cu un pH de 7);2. se spune despre o substanță în care nu intervine nici un fenomen electric sau magnetic, în particular despre o substanță fără sarcini, nici pozitive, nici negative.
NEVERTEBRATE	denumire generică dată întregului grup de animale lipsite de coloană vertebrală și de schelet osos intern.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I.*

NEVIC	care se referă la un nevus.
NEVRALGIE	sin. neuralgie, neurodinie; durere resimțită spontan sau la provocare pe traiectul unui nerv senzitiv sau al ramificațiilor sale.
NEVRAX	sin. ax neural, axa cerebrospinală, sistem nervos central; porțiunea din sistemul nervos cuprinsă în interiorul cavității cranio-vertebrale, inclusiv ganglionii spinali.
NEVRITĂ	inflamația nevraxului.
NEVROGLIAL	care este format de nevroglie, care se referă la nevroglie.
NEVROGLIE	țesut de susținere a sistemului nervos, format din celule de talie mare.
NEVROM	tumoră formată dintr-o masă de fibre nervoase cu structură mai mult sau mai puțin normală, mielinizate sau nu, cel mai des este congenital.
NEVROPAT	care suferă de nevroză.
NEVROPATIE	concept și termen perimat, desemnând o stare de slăbiciune a sistemului nervos, care se manifestă mai ales prin tulburări psihice.
NEVROZĂ	tulburare psihică manifestată printr-un comportament anormal, cu diverse forme, de care bolnavul este conștient, dar nu îl poate stăpâni.
NEVUS	malformație congenitală a pielii, sub formă de pată sau tumoră, există două tipuri: nev pigmentar și nev vascular.
NEW-CASTLE (BOALA)	sin. <i>boala Rankheit, pseudopesta aviară</i> –boală infecțioasă, contagioasă și inoculabilă, virotică, frecventă la galinacee, putând fi întâlnită și la palmipede.
NEWMARKET (BOALA)	sin. <i>gripa calului</i> –boală respiratorie foarte contagioasă, dată de doi virusi pneumotropi care afectează caii de toate vârstele.
NICOLAIER (BACILUL)	bacil gram pozitiv, care poate supraviețui mult timp în sol, agent patogen pentru tetanos; produce o toxină neurotropă, răspunzătoare de manifestările bolii.
NICOLAS FAVRE (BOALA)	sin. limfogranulomul venerian.
NICOTINĂ	principalul alcaloid din tutun, foarte toxic.
NICOTINAMIDĂ	amidă a acidului nicotinic, prezentă în: drojdia de bere, germeii și învelișul grăunțelor de cereale, carnea proaspătă, în ficat, rinichi; are rol în respirația celulară.
NICOVALĂ	oscior din cutia timpanului, situat între ciocan în afară și înaintea, și sărișă spre înăuntru.
NICTALOPIE	facultatea de a vedea noaptea sau de a distinge mai bine obiectele luminate slab, decât în plină lumină.
NICTEMER	spațiu de timp de 24 de ore, cu succesiunea unei nopți și unei zile, sau succesiunea zi-noapte.
NICTINASTIE	schimbarea poziției frunzelor plantelor la alternarea zilei cu noaptea. Sunt determinate de schimbarea temperaturii, a intensității luminii, care modifică turgescența celulelor de la baza frunzelor, a florilor.
NICTOFOBIE	teamă morbidă în timpul nopții sau în obscuritate.
NICTURIE	condiție în care ritmul nictemeral de eliminare a urinei este inversat, volumul urinei nocturne reprezentând mai mult de jumătate din volumul eliminat în decurs de 24 de ore.
NIDAȚIE	fixarea oului fecundat în mucoasa uterină, fenomenul se petrece în a 21-a zi a ciclului în care s-a produs fecundația.
NIDICOL	(lat. <i>nidus; colere – a trăi</i>), despre puii unor păsări, care, după ieșirea din ou, este incomplet dezvoltat: golaș, orb și trebuie să rămână în cuib pentru a fi îngrijit de părinți până la dezvoltarea completă.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I.*

NIDIFUGI	(lat. <i>nidus; fugere – a părăsi, a fugi</i>), despre puii unor specii de păsări care, după ieșirea din ou, este acoperit cu puf și suficient de dezvoltat ca să poată părăsi imediat cuibul.
NIHILISM	în psihiatrie, formă de delir în care subiectul neagă realitatea, a unei părți sau în totalitate din ce îl înconjoară, câteodată chiar propria sa existență.
NIMFĂ	<ol style="list-style-type: none">1. termen general prin care se definește stadiul din metamorfoza insectelor holometabile, urmat celui de larvă și premergător celui de adult;2. cel de-al treilea stadiu din dezvoltarea albinei.
NIMFOZĂ	durata stadiului de crisalidă, în cursul căruia au loc procese de histoliză și de histogeneză, în urma cărora printr-o nouă năpârlire se trece la stadiul de fluture.
NISSEN (OPERAȚIA)	tehnică chirurgicală pentru corectarea prin funduplicatură a unei hernii hiatale prin alunecare.
NISINĂ	substanță cu acțiune bacteriostatică și bactericidă, obținută din cultura unor microorganisme, utilizate în industria brânzeturilor cu durată lungă de fermentare în scopul prevenirii apariției unor defecte de maturare.
NISTAGMUS	mișcări involuntare ale globilor oculari sub formă de oscilații ritmice (secuse).
NIȘĂ	image radiologică asemănătoare unui mulaj opac al peretelui unui viscer cavitărilor, la nivelul unei ulceratii.
NITRIFICARE	proces complex de oxidare a amoniacului, care are loc în sol, în mediul neutru sau alcalin, sub acțiunea bacteriilor aerobe nitrificatoare; în prima etapă, bacteriile din genul <i>Nitrosomonas</i> oxidează amoniacul în nitriți, iar în etapa a doua, bacteriile din genul <i>Nitrobacter</i> continuă oxidarea până la nitrați care sunt asimilați de către plante.
NITROBACTER	gen de bacterii aerobe care transformă nitriții în nitrați, în cadrul proceselor de nitrificare a materiei organice cu azot.
NITROCELULOZĂ	celuloză nitrată având aspect de vată rugoasă, foarte inflamabilă, folosită la fabricarea colodiului.
NITROFURAN	chimioterapic pulverulent gălbui, activ contra numeroși microbi și a unor protozoare (coccidii, trichomone etc.).
NITROGLICERINĂ	derivat de glicerol; lichid uleios, explozibil puternic și violent; prescris pe cale bucală sau sublingual ca vasodilatator și hipotensor în angina pectorală.
NITROSOMONAS	gen de bacterii aerobe care transformă amoniacul în nitriți, în cadrul proceselor de nitrificare a materiei organice cu azot.
NOCARDIA	gen de ciuperci din familia <i>Actinomycetaceae</i> , clasa <i>Schizomycetes</i> .
NOCARDIAZĂ	sin. nocardoză, oosporoză; micoză datorată unei ciuperci din genul <i>Nocardia</i> .
NOCEBO (EFECT)	apariția de simptome neplăcute după administrarea unui medicament, dar care nu pot fi atribuite acțiunii proprii medicamentului.
NOCIV	care este periculos pentru sănătate, producând tulburări sau leziuni.
NOCUITATE	înșușirea de a fi nociv.
NOD	structură anatomică formată dintr-o îngrămădire celulară ce exercită o funcție particulară.
NODUL	<ol style="list-style-type: none">1. leziune granulomatoasă adeseori rotundă, de obicei indurată a unui viscer, a pielii sau țesuturilor;2. termen descriptiv radiologic pentru opacitățile pulmonare.
NODAL	țesut care constituie nodulul Keith și Flack și nodulul Tawara.
NODOZITATE	proces patologic circumscriș, rotunjit și indurat.
NODULAR	în formă de nodul sau constituit din noduli, ex. focar tuberculos nodular.

NOMENCLATURĂ BINARĂ	sistem științific de denumire a speciilor de plante și animale; prima utilizare sistematică a nomenclaturii binare, adică folosirea sistemului cu două denumiri, se datorează marelui biolog suedez <i>Karl Linne</i> (1707-1778); el a demonstrat superioritatea denumirii binominale în lucrarea <i>Species plantarum</i> (1753) pentru plante și în <i>Systema Naturae</i> (în a zecea ediție apărută în 1758) pentru animale.
NON-DISJUNCȚIE	separarea neregulată a cromozomilor homologi (în meioză) sau a cromatidelor (în mitoză), fapt care determină prezența în una dintre celulele-fiice a ambilor membri și absența cromozomului respectiv în cealaltă celulă-fiică; nondisjuncția este principala cale a aneuploidiei.
NONNE (REAȚIA)	reacție prin care se evidențiază globulinele din lichidul cefalorahidian.
NORADRENALINĂ	amină simpaticomimetică având rol de mediator chimic al transmiterii nervoase simpatice, postganglionare, este un vasoconstrictor mai puternic decât adrenalina.
NORMOBLAST	sin. eritroblast normal.
NORMOCIT	(lat. <i>norma</i> –regulă, gr. <i>kytos</i> -celulă), hematie matură, normală în cea ce privește forma, colorabilitatea și volumul.
NORNICOTINĂ	toxialcaloid din frunzele de tutun.
NOSEMOZA	sin. <i>diareea infecțioasă a albinelor</i> ; endoparazitoză a albinelor adulte produsă de un parazit localizat în intestinul mediu, protozoarul <i>Nosema apis</i> , care împiedică digestia.
NOSOLOGIE	<ol style="list-style-type: none"> 1. știința clasificării sistematice a bolilor; 2. studiul însușirilor care permit să se definească bolile.
NOOTROP	substanță care stimulează sistemul nervos central.
NOTOCORD	(gr. <i>noton</i> – spate, <i>spinare</i> ; <i>chorde-coardă</i>), ax de susținere, elastic, învelit într-un manșon de țesut conjunctiv, la vertebrele inferioare; este situat dorsal, sub sistemul nervos central și deasupra tubului digestiv; notocordul este prezent în stadiile inițiale la toate cordatele, în jurul lui dezvoltându-se coloana vertebrală, la vertebrele superioare.
NOVOCAINĂ	marcă depusă pentru procaină.
NOXĂ	factor, agent, substanță etc., cu efecte nefavorabile, dăunătoare sau nocive pentru organism.
NUBIL(Ă)	care a devenit apt(ă) pentru mariaj, adică nu numai este puber fiind capabil să procreeze sau să conceapă.
NUCĂ	fruct uscat, indehiscent, bi sau policarpelar, de obicei monosperm, cu pericarpul tare, lignificat. (ex. hrișcă, cânepă etc).
NUCELĂ	țesut parenchimatic, învelit de integumente, situat în centrul ovulului, la plante, în care se formează sacul embrionar.
NUCLEAR	care se referă la nucleul celulei, la nucleul atomic sau la un nucleu anatomic (nucleii cenușii centrali, în deosebi).
NUCLEAT	se spune despre o celulă care are nucleu.
NUCLEAZĂ	enzimă ce descompune acizii nucleici.
NUCLEOL	corpuscul sferic omogen, prezent în număr variabil în nucleul celulei vii, care are un rol esențial în sinteza acizilor ribonucleici.
NUCLEOLIZĂ	tratamentul unei hernii de disc prin injectarea într-un spațiu intervertebral a unei enzime proteolitice, papaina, care provoacă disoluția unui nucleu pulpos.
NUCLEOPLASMĂ	substanță omogenă ce ocupă în totalitate spațiile din jurul diverșilor constituenți ai nucleului.
NUCLEOPROTEINĂ	heteroproteină constituită prin unirea unei proteine bazice cu un acid nucleic (ARN sau ADN).

NUCLEOTID	nume de ansamblu pentru compuși constituiți dintr-un zahăr legat de acid fosforic sub formă de ester și combinat cu o bază purinică sau o bază pirimidinică.
NUCLEOZID	produs de degradare parțială a unui nucleotid, constituit dintr-o pentoză și o bază purinică sau pirimidinică.
NUCLEU	constituent esențial al celulei, conținând cromozomii, separat de citoplasmă prin membrana nucleară, fără nucleu o celulă este incapabilă să se reproducă și să sintetizeze materia vie.
NUCLEU DINȚAT	nucleul cenușiu central al cerebelului, anexat formațiilor și căilor neocerebelului.
NUCLEU GELATINOS	partea centrală, rotunjită, de consistență gelatinoasă, a discului intervertebral; are rolul de a amortiza hidraulic presiunile ce asigură mișcările platourilor vertebrale în toate sensurile.
NULIGESTĂ	se spune despre o femeie care n-a fost niciodată însărcinată.
NULIPARĂ	se spune despre o femeie care nu a avut copii.
NULIPLEX	poliploid care posedă pentru o anumită caracteristică doar alelele recesive.
NULIZOMIC	termen ce definește un organism aneuploid, la care lipsesc ambii membri ai unei perechi de cromozomi homologi, simbolizat $2n-2$.
NUMĂR DE BAZĂ	numărul haploid de cromozomi al speciilor diploide strămoșești sau ancestrale, simbolizat cu X.
NUMĂR DIPLOD	număr de cromozomi ce provin din două genomuri, prezenți în mod normal în celulele somatice și apărând în cursul mitozei.
NUMĂR HAPLOID	numărul de cromozomi ai genomului unei specii, prezent în mod normal în celulele sexuale și apărând în cursul meiozei.
NUMĂR TOTAL DE GERMEI	metodă de apreciere a eficacității proceselor de autopurificare sau purificare artificială a apelor de suprafață prin determinarea numărului total de bacterii /ml apă.
NUMULAR	de forma unei monede.
NUTAȚIE	curbarea sau mișcarea laterală și în spirală a vârfului de creștere al unor organe ale plantelor (tulpini, rădăcini, pedunculi florali).
NUTRITIV	<ol style="list-style-type: none">1. care se referă la hrană;2. hrănitor.
NUTRIȚIE	<ol style="list-style-type: none">1. ansamblul proceselor de asimilație și dezasimilație a alimentelor în organism, prin care se asigură: menținerea vieții, a funcțiilor normale și a energiei necesare;2. știința care tratează despre alimente și alimentație sub toate aspectele.